

מ"ת 62019/06/20 - מדינת ישראל נגד אחמד מרקה, מועתז מרקה, איהאב דעיס, מחמד אדעיס, קרפלה באקה אלגרבייה בע"מ, א.מ. מנופים והשקעות בע"מ

בית משפט השלום בירושלים

מ"ת 62019-06-20 מדינת ישראל נ' מרקה(עציר) ואח'

בפני	כבוד השופט ארנון איתן
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	1. אחמד מרקה (עציר) 2. מועתז מרקה 3. איהאב דעיס 4. מחמד אדעיס 5. קרפלה באקה אלגרבייה בע"מ 6. א.מ. מנופים והשקעות בע"מ

החלטה בעניין משיבות 5 ו-6.

רקע והליכים קודמים:

1. החלטה זו בעניין של משיבות 5 ו-6 (להלן: "החברות") ניתנת בהמשך להחלטה שניתנה בעניין משיבים 1 ו-2.
2. במועד הגשת כתב האישום ובקשת המעצר (25.6.2020), עתרה המבקשת ליתן החלטה גם בעניין ולהורות על הטלת תנאי מגביל- בדמות איסור על עיסוק לאספקת מפעילים לעבודה מכל סוג שהוא על עגורני צריח ו/או כל עבודה בגובה אחרת, וזאת עד לתם ההליכים המשפטיים.
3. מהחומר שהוגש לעיוני עולה כי על שמו של משיב 2 רשומות שלוש חברות. האחת, על שם "ג'רוסלם רנטל וליסינג בע"מ" שהליך זה אינו נוגע לעניינה, וכן שתי החברות כאשר משיבה 5 מעסיקה 59 עובדים, ומשיבה 6, 12 עובדים.
4. בדיון מיום 28.6.20 וכן מיום 30.6.2020 הוסכם כי לצורך הבקשה קיימות ראיות להוכחת האישום. טענת ההגנה היא כי יש להפריד בעניין זה בין המשיבים, שכן משיב 2 הוא הבעלים היחיד של החברות והן רשומות על שמו. נטען, כי ראיות כנגד משיב 1, חזקות ככל שיהיו, אינן יכולות להשליך על כלל פעילות החברות או על משיב 2 - בעליהן, שלא ידע דבר על העבירות שנעברו. הוסף, כי המדובר בחברה גדולה וותיקה- אחת הראשונות

בארץ שעסקה בתחום הפעלת העגורנים. עוד צוין, כי החברה דואגת לבטח את כלל עובדיה, וכי מעצר הבית בו נתון משיב 2 יוביל לקריסת שלוש החברות שבבעלותו. זאת ועוד, קבלת הבקשה לאיסור עיסוק תוביל לקריסת משקי בית של עובדים באותן חברות, אשר כולם בעלי היתר עבודה כחוק. עוד צוין שמשיבה 6 היא חברה שתחום עיסוקה אינו כולל הפעלת עגורנים ועל כן אין מקום להגביל את עיסוקה.

5. ב"כ משיב 1 שמייצג גם את משיבות 5 ו-6 בבקשה, ביקש אף הוא לדחות את הבקשה להגבלת עיסוק. על פיו האפשרות שהחברה תמשיך להעסיק מנופאים שאינם מוכשרים לכך - לאחר הגשת כתב האישום אינה סבירה. עוד צוין, כי קבלת הבקשה תוביל לפגיעה במטה לחמם של עשרות בתי אב כמו גם פגיעה בעשרות אתרי בנייה הממתינים לקבלת שירות מאותן חברות, בתקופה בה קיים מחסור חמור במנופאים. הסגור הציע כי פעילותו של משיב 1 בחברה תוגבל, ותוטל על משיב 2 החובה לבחון את כשירותו של כל אחד מהמנופאים לפעול. כמו כן יופקדו ערבויות ובטחונות להפעלה כדין של המנופאים.

6. מנגד, ציינה המבקשת כי בבעלות משיב 2 היו בעבר שתי חברות במסגרתן הופעלו מפעילי עגורן, אך לימים משרד העבודה דרש הקמת חברה עם היתר מיוחד, או אז העביר משיב 2 את רישום הבעלות באותן חברות שהיו רשומות על שם משיב 1 על שמו, אך מדובר היה במעבר טכני בלבד. המבקשת ביקשה גם לדחות את טענת משיב 2 לפיה לא ידע אודות הפעולות שנעשו בחברה כעולה מכתב האישום.

הגבלת העיסוק - מתווה נורמטיבי:

7. בסעיף 48(א)(10) לחוק סדר דין פלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק המעצרים**") נקבע כי בבואו להורות על שחרור ממעצר בערובה, רשאי בית המשפט להורות על איסור המשך עיסוק הקשור בעבירה, ובכלל זה איסור עבודה במוסד, כאשר מתקיים יסוד סביר לחשש שהמשך העיסוק מהווה סכנה לביטחון הציבור, או עלול להקל על ביצוע עבירה דומה.

8. באשר להיקף הסמכות נקבע במסגרת בש"פ 3323/16 **דמיטרי בורוביק נ' מדינת ישראל** (10.05.16) כדלקמן:

"כפי שניתן לראות בנקל, וכפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט זה לא אחת, סעיף 48(א) מונה "רשימה פתוחה" של איסורים ומגבלות אותם רשאי בית המשפט להטיל על משוחרר בערובה. אמצעים אלה נועדו להבטיח כי בשחרור לא יהיה כדי לפגוע באחת מן התכליות שלשם הגשמתן נדרשים אנו לעשות שימוש בכלי המעצר - קרי מיצוי הדין עם עבריינים, הגעה לחקר האמת והגנה על בטחון הפרט, הציבור והמדינה... חלק מן החלופות המנויות ב"רשימה פתוחה" זו, כגון איסור על המשך עיסוק הקשור בעבירה המיוחסת לנאשם או הפקדת כלי נשק שברשות הנאשם (סעיפים 48(א)(10) ו-12), נועדו בעיקרן כדי להפיג את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם".

9. במסגרת בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' יוסף סיטבון** (31.10.07), צוין בית המשפט - שקביעה אודות הגבלת עיסוקו של נאשם ניתנת במקרים חריגים ביותר, בהיותה סותרת את זכויות היסוד שהוקנו לו מכוח הוראות חוק יסוד: חופש העיסוק. לזכויות אלו הוקנה מעמד "על חוקי", שאין להקל ראש בפגיעה בהן. אמנם, גם זכות העיסוק אינה מוחלטת ויש למצוא איזון ראוי בינה לבין זכויות אחרות, אך לעולם יש לזכור את חשיבותה

של זכות זו ואת היותה בעלת משקל מיוחד לעומת זכויות אחרות.

10. עוד נקבע, כי בבואו של בית המשפט להכריע בשאלת הגבלת העיסוק - על ביהמ"ש להתחשב בפגיעה הקשה בנאשם הנהנה מחזקת החפות, בפגיעה שיכולה להיות לעובדי הנאשם ובנזקים שייגרמו לעסק עצמו. על ביהמ"ש לאמוד את הימשכות ההליך ולבחון האם מדובר באמצעי מידתי. מנגד ישקול ביהמ"ש את הסכנה הטמונה לביטחון הציבור בקביעה על המשך העיסוק, או את ההקלה שתהא לנאשם בהמשך ביצוע העבירה.

11. באותו המקרה מצא בית המשפט כי לאחר שהוגש כתב אישום, ונמצאו ראיות לכאורה להוכחת האשמה, היה מקום להגביל את עיסוקם של הנאשמים ופעילותם בחברה שכן הנאשמים עשו עיסוק בחברה שבבעלותם כדי לבצע את העבירה והיה מקום לסבור שהותרת המשך עיסוקם בחברה יקל עליהם בביצוע עבירות דומות בעתיד.

דין והכרעה:

12. לאחר שמיעת הצדדים, ועל בסיס הסכמה בדבר קיומן של ראיות לכאורה, ראיתי לקבל את הבקשה ולהורות על הגבלת עיסוק החברות כפי שהתבקש זאת עד תם ההליכים המשפטיים.

13. ראשית, ובהתאם לכללים שהתוו בפסיקה - משום הסיכון הרב הנשקף לביטחון הציבור - דווקא בימים אלו, בהן תאונות עבודה רבות מתרחשות באתרי בנייה, ובתחום זה בפרט. כמעט מדי יום מתפרסם מקרה נוסף של מות פועלים באתרי בנייה, ואף של אזרחים תמימים שנקלעו שלא בטובתם לזירת תאונות עבודה. כפי שצינתי, חלק משמעותי מתאונות אלו נוגע גם בתאונות הנגרמות ממנופים ועגורנים, אם בנפילתם ואם בנפילת עובדים מהם. במרבית המקרים מתברר שהתאונה נבעה מרשלנות של מפעילי אתר הבנייה וזוהי הסיבה בגינה קיימים תקנים מחמירים לעניין בטיחות העובדים באתרי הבנייה, בייחוד כאשר המדובר בעבודה בגובה.

14. המקרה שבפני חמור יותר, שכן אין המדובר בפעולות רשלניות - אלא בפעולות מכוונות מצד המשיבים - שמטרתן הייתה להוביל להפעלה שיטתית של מפעילי עגורנים שאינם מחזיקים ברישיון כלל. לא יכולה להיות מחלוקת, כי הסיכון הנשקף ממעשיהם של המשיבים לחיי אדם וביטחון הציבור הינו עצום.

15. כתב האישום מלמד כאמור על פעולה שיטתית שנעשתה במטרה להונות את רשויות החוק, את לקוחות החברות ואת מנהלי העבודה באתרים. כחלק מעיסוקם בחברה זיפו המשיבים תעודות זהות כדי לאפשר לעובדים שאינם בעלי רישיון להפעלת עגורנים לעסוק בכך. העבירות הנטענות היו מתחכמות ובעלות אופי עברייני מובהק. כמו כן הן בוצעו במספר אתרי בנייה שונים, במועדים רבים, ובדפוס פעולה דומה.

16. את טענתו של המשיב 2 בדבר היעדר ידיעה מצדו אודות מעשי העבירה אותן ביצע משיב 1 בחברה, ראיתי לדחות. מעבר להסכמה בדבר קיומן של ראיות לכאורה, הרי שמשיב 2 הינו בעליהן של החברות, ומצוי בקשר קרוב עם אחיו-משיב 1, לו חלק מרכזי באירועים. אלו מבססים מסקנה אודות ידיעה מצדו, או לפחות חובת ידיעה, כי אורגנים שונים בחברות שבבעלותו, בהם גם אחיו, פעלו לכאורה לזיוף אישורי הפעלה לעובדים שאינם כשירים לכך, זאת בהתאם לכתב האישום:

א. משיב 1 מילא חלק מרכזי ביותר בהפעלת עובדי החברות, הם פנו אליו בכל עניין, והוא סייע בעדם בעניין זיוף אישורי ההפעלה. בנסיבות אלו אתקשה לקבל את הטענה כי חלקו של משיב 1 בחברות הינו שולי, ושאין

בפעולותיו, כעולה מהמתואר בכתב האישום, כדי להשפיע על כלל פעילותן של החברות.

ב. משיב 1 הוא שחתם על מרבית חוזי ההעסקה שתוארו בכתב האישום, וזאת בשמן של החברות.

ג. משיב 1 הינו כאמור אחיו של משיב 2, שהיה שותפו לעסקים מזה שנים ארוכות וגם כעת, נוכח מידת מעורבותו באותן חברות.

17. בנסיבות אלו, לא ניתן לקבוע כי ניתן לתת היתר להמשך פעילותן של המשיבות במתכונת בה פעלו עד כה, ודאי בנסיבות בהן קיימת זהות מלאה בין היחיד לבין אותן חברות. משיב 2 הינו בעלים יחיד בהן כאשר חלקו של משיב 1 בפעולות שנעשו בחברות הינו מרכזי. במצב דברים זה, ובהעדר גורם ניהולי נוסף, לא ניתן יהיה לאכוף את הפעילות בחברה מכאן ואילך, ולוודא כי היא תיעשה במסגרת החוק. על כן הטלת איסור על המשיבים 1 ו-2 מלעסוק בתחום זה -משליכה באופן ישיר גם על החברות עצמן, והצורך להטיל עליהן את אותו איסור.

18. באשר לטענה כי משיבה 6 אינה עוסקת בהפעלת מנופים, הרי שבהתאם לכתב האישום -משיב 1 התקשר בהסכמי עבודה באמצעות משיבה 6 לצורך אספקת מפעילי עגורנים, ואף שמה של החברה מבסס מסקנה שונה. מכל מקום - הגבלת העיסוק נוגעת לביצוע הפעלת עגורנים ועבודות גובה, כך שכל ותחום עיסוקה של החברה הינו שונה, ממילא היא לא תיפגע מהחלטה זו.

19. במהלך הדיון ביום 28.6.20 ציינה המבקשת שבקשת הגבלת עיסוקן של החברות לא הוגשה בשלב מעצר הימים, משום שבאותו מועד היקף ההפרה טרם היה ידוע לה. מצאתי בנסיבות המקרה לקבל טענה זו. מכל מקום, טווח העבירות שנעברו הינו החל מתום שנת 2018 ועד לחודש אפריל 2020 אז פשטו הרשויות על אתרי הבנייה בהם פעלה החברה ועצרו את עובדיה. בנסיבות אלו אין לומר כי חל עיכוב של ממש עד להגשת הבקשה דנן.

20. טרם סיכום ראיתי להעיר, כי בדומה לחלופת מעצר, גם כשמדובר בחלופה לאיסור עיסוק - ומתבקש בית המשפט שלא להיעתר לבקשה, ולהורות על הטלת מגבלות מצומצמות יותר, נוכח השלכותיה של ההחלטה, מעבר למשיבים עצמם, מחייב הדבר תחילה מתן אומן באותן חברות וכן במשיבים שיקיימו אותן. נוכח היקף הפעילות העבריינית כמתואר באישום, אתקשה לאמץ את ההצעה שהועלתה על ידי ב"כ המשיבות במתכונתה זו. ככל ויגוש מתווה ברור שיאפשר את המשך פעילותן של החברות -ללא מעורבות המשיבים ו/או בתחומי פעילות אחרים, יהווה הדבר טעם להגשת בקשה לעיון חוזר.

21. אשר על כן אני מורה על הטלת תנאי מגביל בדמות איסור על עיסוק לאספקת מפעילים לעבודה מכל סוג שהוא על עגורני צריח ו/או כל עבודה בגובה אחרת, וזאת עד לתם ההליכים המשפטיים.

זכות ערר כחוק.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים ותוודא קבלתה גם טלפונית.

ניתנה היום, י"א תמוז תש"פ, 03 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

